

A gőzhajó

...

A gőzhajó egyes részeit Angliában csinálták, tengeren át Triesztbe hozták, s nagy, természetes német lovakon Fűredre szállították. A hajótest Fűreden készült néhány trieszti és egy csomó komáromi hajóács kezével.

A száz meg ezer darab hajó- és géprészlet ott volt elrakva a parti gyepen. Természetesen vasból minden darab.

Csősz fogadtak mellé, hogy őrizze. Ujj Jánosnak hívták a csősz. Később apámnak volt vincellérje. Gyönyörű lányát Jókainé hozta el szakácsnének. Fia fiákeres valamelyik fővárosi állomáson. Hatalmas eszű, szemrevaló külsejű, vidám kedélyű fiatal napszámos volt. Ötven pengő volt nappali és éjjeli napszáma.

Nos, hát ő volt a csősz. Ott őrizte a sok ismeretlen ákombákom géprészletet. Előre nevette magában, hogyan fölsülnek ezzel a bolond hajóval az urak. Hajót vasból! De mégiscsak bolond az angol.

Odamegy hozzá Széchenyi. Sok bémész ember ott áll körül.

- No, János, mit csinál ez a sok ember?

- A szemeit mereszti.

- Magyarázd meg nekik, János, hogy ebből, hajó lesz, a hajónak kereke lesz, a kereket gőz hajtja, a gőzt tűzből vízből csináljuk kazánban.

- No majd megmagyarázom.

Néhány nap múlva megint odamegy Széchenyi.

- No, János, megmagyaráztad-e az embereknek, hogy ebből hajó lesz?

- Meg én.

- Mit mondtak rá?

- Nem hiszik.

- Hát azt megmagyaráztad-e, hogy a hajónak kereke lesz?

- Meg én.

- Hát arra mit mondtak?

- Azt se hiszik.

- Hát azt megmagyaráztad-e, hogy a kereket gőz hajtja?

- Azt nem magyaráztam meg.

- Miért?

- Mert azt már én magam se hiszem.

Széchenyi a feje tetejére tolta föl két bozontos szemöldökét. Meg tudta tenni csodálatosan. Azért öreg korában homloka tele volt magas hullámú mély redőkkel. Kossuth és Deák homlokán alig-alig látszott a vékony kis redővonal. Kossuth tudott parancsolni arcának, Deák pedig csak lefelé szokta nagy szemöldökét eresztetni, fölfelé soha.

Széchenyi hát nagyot nézett Ujj Jánosra, aki neki hinni nem akart.

- De ha én mondom, János!

- Az a méltóságod dolga. De én nem szenvedem ám el, ha valaki szemembe mondja, hogy én számár vagyok, mindent elhiszek.

...